



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudce Ivo Pospíšila a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **ThDr. R. K.**, zastoupeného JUDr. Veronikou Plickovou Dvořákovou, advokátkou se sídlem Pražská 89, Kolín, proti žalovanému: **ředitel Policie České republiky Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování**, se sídlem Na Baních 1535, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2024, č. 128/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2024, č. j. 11 Ad 12/2024 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Žalobce podal k městskému soudu žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí, kterým ředitel Policie České republiky Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „žalovaný“) podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, propustil žalobce ze služebního poměru, neboť dle psychologického posouzení není osobnostně způsobilý k výkonu služby u Policie ČR.

[2] Městský soud žalobu odmítl pro její nepřijatelnost ve smyslu § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobce napadl

rozhodnutí správního orgánu I. stupně, aniž by vyčerpal dostupný řádný opravný prostředek. Žaloba totiž směřovala proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. j) a § 181 zákona č. 361/2003 Sb., proti němuž lze podat odvolání (§ 190 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb.), o čemž byl žalobce v rozhodnutí řádně poučen. Městský soud dodal, že nepřehlédl žalobcovu zmínku o tom, že mu prvostupňové rozhodnutí nebylo doposud řádně doručeno, neboť ho žalovaný doručil pouze jeho „zmocněnci, který nebyl doručovací osobou“. Tato skutečnost může mít vliv na běh a uplynutí odvolací lhůty, pro posouzení přípustnosti žaloby však není podstatná, a soud proto tuto otázku podrobněji neřešil.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[4] Nesprávnost napadeného rozhodnutí spočívá dle stěžovatele zejména v tom, že se městský soud nedostatečně zabýval faktickou možností stěžovatele vyčerpát všechny opravné prostředky. Stěžovatel tuto možnost neměl z důvodu nedoručeného rozhodnutí, které napadl žalobou. Stěžovatel předložil žalovanému plnou moc pro svého zástupce JUDr. J. R., kterou mu udělil ke všem úkonům vyjma doručování; doručováno tak mělo být přímo stěžovateli. Na dotaz současné zástupkyně žalovaný stěžovateli sdělil, že rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru bylo doručeno jeho tehdejšímu zástupci. Žalovaný přitom věděl, že tento zástupce nebyl k přijímání písemností zmocněn. Stěžovatel tak doposud nemohl uplatnit řádný opravný prostředek, neboť mu rozhodnutí žalovaného nebylo doručeno, a nemohl se tak seznámit s jeho důvody. Městský soud se proto měl žalobou věcně zabývat, a nikoliv ji odmítnout.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Zdůraznil, že stěžovatel ani jeho zmocněnec nepodali proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru odvolání. Žalovaný se domnívá, že doručoval rozhodnutí správně zmocněnci stěžovatele. Stěžovatel se sám s obsahem rozhodnutí prokazatelně seznámil, a to v rámci uplatnění práv účastníka řízení podle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu dne 2. 4. 2024, kdy mu byl předložen kompletní spisový materiál obsahující i žalobou napadené rozhodnutí; stěžovatel si pořídil kopii spisu na svůj mobilní telefon.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost **není** důvodná.

[8] Podle § 5 s. ř. s. se lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv *jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon*, pokud nestanoví

pokračování

tento nebo zvláštní zákon jinak. Nevyčerpání řádných opravných prostředků žalobcem je důvodem *nepřípustnosti žaloby* za podmínek stanovených v § 68 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je žaloba nepřipustná tehdy, *nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného*. Takovou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud připomíná, že v rámci soudního přezkumu veřejné správy ve správním soudnictví se uplatňuje prvek posteriority a subsidiarity. Jde o následnou soudní kontrolu veřejné správy a o následné poskytnutí soudní ochrany dotčeným právům. Podstata subsidiarity správního soudnictví proto spočívá v tom, že se lze domáhat soudní ochrany jen v těch případech, kdy dříve žalobce využil (vyčerpal) řádné opravné prostředky ve sféře veřejné správy. Pokud zákon takové opravné prostředky dotčené osobě nesvěřuje, může se domáhat soudní ochrany svých práv přímo. Výjimkou je případ, kdy rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu práv žalobce změněno k opravnému prostředku jiného účastníka [§ 68 písm. a) s. ř. s.].

[10] Jak správně uzavřel městský soud, v nyní posuzované věci měl stěžovatel k dispozici řádný opravný prostředek proti rozhodnutí žalovaného o propuštění ze služebního poměru. Ustanovení § 190 zákona č. 361/2003 Sb. upravuje možnost podat proti rozhodnutí služebního funkcionáře odvolání. Není přitom sporu o tom, že stěžovatel tento opravný prostředek nevyčerpal. Jeho žalobu směřující přímo proti rozhodnutí žalovaného v postavení správního orgánu I. stupně je proto nutno považovat za nepřipustnou, a městský soud ji tak správně odmítl.

[11] Nedůvodná je námitka stěžovatele, že se městský soud měl blíže zabývat faktickou nemožností vyčerpat opravný prostředek z důvodu nedoručení rozhodnutí žalovaného. Kasační soud přisvědčuje městskému soudu v tom, že otázka nesprávného doručení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nebyla pro posouzení přípustnosti žaloby relevantní. Nesprávné doručování měl stěžovatel primárně namítat v rámci správního řízení. Ze spisového materiálu je navíc patrné, že stěžovatel měl možnost se s důvody rozhodnutí žalovaného seznámit, neboť sám městskému soudu v řízení o žalobě předložil kopii tohoto rozhodnutí. Stěžovateli tak zjevně v podání odvolání nic nebránilo; případné nesprávné doručení rozhodnutí by mělo vliv na běh lhůty k podání odvolání.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2024

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu